

Engesztelés az emberek között: a kereszt és az egyház

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: Ézsaiás 52:7; 57:19; János 14:27;
Róma 3:31; 7:12; 1Korinthus 3:9-17; Efezus 2:11-22

„Most pedig a Krisztus Jézusban ti, akik egykor távol voltatok, közeliékké letetek a Krisztus vére által. Mert ő a mi békességünk, aki a kettőt egygé tette” (Ef 2:13-14, ÚRK).

Képzeljünk el egy pogány, görög embert, aki megtanulta értékelné a zsidók Istenét! Elfordult a többistenhittől és elfogadta az egy igaz Istent. Miközben a jeruzsálemi templom gyönyörű udvarai és bordázott oszlopai között sétál, az istentisztelet hangjára ő is dicsőíteni kezdi az Urat. Hirtelen azonban egy másfél méter magas kőtorlással találja szemben magát, amire görögül és latinul sűrűn rávésték a következő feliratot: „Idegen nem léphet e fal, illetve a templomot övező kerítés mögé! Akit elfognak, az csakis önmagát vádolhatja a halála miatt.” Abban a pillanatban az ember azt érzi, hogy kizárták, kirekesztették, idegen.

Ef 2:11-22 szakaszában Pál úgy tekint Krisztus keresztségére, mint ami hatalmas változást idézett elő, lerombolta a gátakat és a falakat. Független értelemben a kereszt véget vet az elidegenedésnek, megbékíti az embereket Istennel, vízszintes irányban pedig kibékíti az embereket egymással. Véget vet az ellenségeskedésnek, békességet teremt zsidók és görögök között, akiket „új emberré” teremt (Ef 2:15). Új templomot alkotnak együtt, „Isten hajlékává [válnak] a Lélek által” (Ef 2:22).

Mit jelent ez az igazság a számunkra ma?

KÖZEL KERÜLTÜNK KRISZTUSBAN

Vessük össze Ef 2:11-12 verseivel a 1-3. verseket, ahol Pál korábban jellemezte a hallgatósága múltját! Mit emel ki az új összefoglalásban?

A pogányok, akik egykor teljesen elkülönültek Izraeltól és az Úr által felkínált üdvösségtől, hitre jutottak Krisztusban és Isten „testének”, az egyháznak a tagjaivá váltak. Pál fontosnak tartja megemlíteni nekik: „*emlékezzetek meg*” (Ef 2:11) a múlttól! Akkoriban „*Krisztus nélkül*” (Ef 2:12), a Felkent, Izrael Messiása nélkül éltek. „*Izrael közösségéből kirekesztve, és az ígért szövetségétől idegenek*” (Ef 2:12, ÚRK) voltak, mit sem tudtak az üdvösség ígéreteiről, amelyeket az Úr adott a megváltás története során. Kirekesztésük Izraelből és az Izrael népén keresztül felkínált üdvösségből azt jelentette, hogy egykor „*reménységetek sem volt, mert Isten nélkül valók voltatok ezen a világon*” (Ef 2:12, ÚRK).

Korábban ráadásul a pogányok viszályban álltak a zsidókkal. Az apostol úgy utal a régi ellenségeskedésre, hogy megnevezi az egyik tünetét: a csúfólódást. A zsidók „*körülméletleneknek*” (ÚRK) nevezték a pogányokat, akik pedig ugyanolyan megvetéssel utaltak a zsidókra, akiket „*kézzel metéltek körül*” (Ef 2:11, ÚRK).

Ef 2:13 verse valami másra is rámutat. Pál így ír: „*Most pedig a Krisztus Jézusban ti, akik egykor távol voltatok, közeliékké lettetek a Krisztus vére által*” (ÚRK).

Amikor az apostol azt mondja a pogány hívőkre, hogy „*távol voltatok*”, Ézs 57:19 verséből merít: „*Békesség, békesség a messze és közel valóknak, így szól az Úr; én meggyógyítom őt*” (vö. Ef 2:17-18). Krisztusban és a keresztségben a pogány hívők közel kerültek mindahhoz, amihez korábban nem volt hozzáférésük: Istenhez, a reménységhez, illetve zsidó testvéreikhez. Ez a jó hír, amire Pál leírása utal: Krisztus keresztsége gyógyulást képes hozni a zsidók és a pogányok közötti nagy szakadék után, ami azt jelenti, hogy Isten képes megszüntetni minden viszályt és pártoskodást. Gondoljuk tehát végig, hogy mely kapcsolatokban tapasztalunk megoszlást a saját életünkben és a gyülekezetünkben, illetve gondolkozzunk a kereszt erején, ami felülemel azokon!

Milyen állapotból váltott meg minket Jézus? Miért fontos rendszeresen felidézni, hogy hol voltunk, amikor ránk talált és hol lennénk most, ha nem találkoztunk volna vele?

MEGBÉKÉLÉS: ISTEN AJÁNDÉKA A KERESZT ÁLTAL

„Mert ő a mi békességünk, aki a kettőt egyé tette, és ledöntötte a válaszfalat, az ellenségeskedést az ő testében... Megbékéltette Istennel mind a kettőt egy testben a kereszttel, megölve azon az ellenségeskedést” (Ef 2:14, 16, ÚRK).

Hogyan jellemzi Pál a keresztet, továbbá Krisztusnak az azon elvégzett művét az Efezusi levél következő szakaszaiban: Ef 1:7-8; 2:13-14, 16; 4:32; 5:2, 25? Hogyan összegeznénk azt, amit az apostol a keresztről mond? Hogyan formálja ez át a kapcsolatainkat?

Az e heti igeszakaszunk, Ef 2:11-22 összefüggésében a kereszttel három kérdésben fejt ki hatást a hívők életére: 1) az Istentől és a népetől egykor „távol” levő pogányok immár „közeliékké” lettek (Ef 2:13, ÚRK), mivel az Úr gyermekeivé és a zsidó hívők testvéreivé váltak (Ef 2:19); 2) véget vetett a zsidó és görög hívők közötti ellenségeskedésnek (görögül *ekhthran*, ami kapcsolatban áll az *ekhthrosz*, „ellenség” szóval; Ef 2:16). Krisztus kereszttel megszünteti azt az állandó ellenségeskedést és háborúságot, ami miatt a zsidók és a pogányok egymás esküdt ellenségei voltak (Ef 2:17); 3) az ellenségeskedés helyét a megbékélés vette át. Az volt Jézus célja, hogy megbékéltesse „Istennel mind a kettőt egy testben a kereszttel, megölve azon az ellenségeskedést” (Ef 2:16, ÚRK; vö. Kol 1:19-22).

Hogyan kell elképzelni a megbékélést? Milyen érzés? Képzeld el, hogy nagy az ellentét egy anya és a lánya között, ami ráadásul évekig egyre csak nőtt! Aztán a nagy harag eloszlik a kegyelem és a megbocsátás hullámában, majd a két fél újra egymásra talál. Ez a megbékélés. Abban a pillanatban tapasztaljuk, amikor az egyik gyülekezeti tag félretesz mindent, ami elválasztja a másiktól és szeretett testvéreként fogadja el. A másik fél pedig úgyszintén elfogadja azt, amit felkínáltak neki. A megbékélés nem technikai vagy jogi kifejezés, a megtört emberi kapcsolatok helyreállítását emeli ki. Pál még azt is bátorkodik felvázolni, hogy Krisztusnak a kereszttel elvégzett hatalmas munkája nemcsak egyes emberek, hanem népcsoportok kapcsolatára is hatással van. Elképzeled, ahogyan ez a hatás az életünket átjárva lerombolja a gátakat, feloldja a köztünk kialakult viszályokat és megújítja a kapcsolatainkat egymással azzal, hogy segít jobban megértenünk egymást.

Hogyan alkalmazhatjuk ezeket az elveket a megbékélés érdekében?

A VÁLASZFALAK LEBONTÁSA

Pál szerint mit tett Krisztus azért, hogy eltörölje a „*tételes parancsolatokból álló törvényt*” (ÚRK)? Mi volt az indítéka (lásd Ef 2:14-15)?

Pál valószínűleg arra a kerítésre utal, ami Izrael udvarát övezte Heródes templomában, amin a halálos fenyegetés is állt. Maga előtt látja, amint a fal leomlik és a pogányoknak teljes hozzáférést biztosít Isten tiszteletéhez (Ef 2:18). Elmondja: a kereszt minden ilyen falat lebontott, és ott értjük meg, hogy valójában egy ez a két nép – a zsidók és a pogányok.

Némelyek szerint Ef 2:14-15 szakaszában Pál azt tanítja, hogy a kereszt „eltörölte”, „félretette” a Tízparancsolatot, így a szombat parancsolatát is. Ugyanakkor az Efezusi levélben az apostol hangot ad mély tiszteletének a Tízparancsolatát iránt, amit a keresztény tanítvány életét formáló eszköznek tart. Idéz az ötödik parancsolatból (Ef 6:2-3) és utal a többire is (pl. a hetedikre: Ef 5:3-14, 21-33; a nyolcadikra, Ef 4:28; a kilencedikre, Ef 4:25; a tizedikre, Ef 5:5). Ez egybevág a törvényre vonatkozó korábbi kijelentéseivel is (Róm 3:31; 7:12). Szót ejt a helytelen alkalmazásról, de magát a törvényt tiszteletben tartja és annak folytonosságából indul ki. Tehát szándékának egyértelmű félreértelmezése volna ezeket a verseket a Tízparancsolat eltörlésére vonatkoztatni, különösen az összes többi olyan bibliavers mellett, ami a törvény állandóságára utal.

Pál szerint megengedhetetlen, illetve a parancsolatok mögött húzódó isteni szándéknak ellentmondó volna a törvényt úgy alkalmazni, hogy éket verjenek a zsidók és a pogányok közé, különösen ha azzal kirekesztenék az utóbbi csoportot Isten népének közösségéből és megtagadnák a hozzáférésüket az istentisztelethez. Ef 2:14-15 verseiben a „törvény” vagy annak ceremóniális oldalára utal, ami megkülönböztette a zsidókat a pogányoktól (ezt jelöli az apostol összetett kifejezése: „*A tételes parancsolatokból álló törvényt*”, ÚRK), vagy az egész ószövetségi törvényrendszerre, arra, ahogyan értelmezték, egyre bővítették és helytelenül alkalmazták, ezzel elkülönítve egymástól a zsidókat és a pogányokat.

Milyen feszültségek vannak a hetednapi adventisták és tágabb értelemben más keresztény közösségek között? Hogyan lehet felülkerekedni azokon? Miért kell elegendőnek lennie a feszültségek feloldásához annak, hogy mindannyian szeretjük Krisztust?

JÉZUS, A BÉKESSÉG HIRDETŐJE

Hogyan foglalja össze Krisztus szolgálatát Ef 2:17-18 verseiben Pál?

Fontos a békesség gondolata az Efezusi levélben, ami az „Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól” származó békesség áldásával kezdődik és végződik (Ef 1:2; vö. 6:23). Korábban, Ef 2:11-22 részében Pál úgy érvelt, hogy Krisztus megszemélyesíti a békességet, „Mert Ő a mi békességünk”, a kereszttel (Ef 2:14-16). Nemcsak leront valamit – a zsidók és a pogányok közti ellenségeskedést (Ef 2:14-15) –, hanem új emberiséget is teremt, amit a helyreállított kapcsolatok és a békesség jellemeznek (Ef 2:15-17). Ezt a békességet nem csupán a viszály hiánya határozza meg, ez egybecseng a *salom* héber kifejezéssel, a teljesség és a jólét tapasztalatával is, úgy az Istennel (Róm 5:1), mint a többi emberrel való kapcsolatainkban.

Pál szerint hogyan terjeszthetik a hívők Jézusnak a békességről szóló üzenetét (Ef 4:3; 6:14-15; vö. Ézs 52:7; 57:19; Róm 10:14-15; Ef 2:17-19 verseivel)?

Az evangéliumokban Jézus a békesség hirdetője. A tanítványokhoz intézett búcsúbeszédében megígérte nekik – és nekünk is –, hogy „Békességet hagyok nektek, az én békességemet adom nektek” (Jn 14:27, ÚRK). Még hozzáteszi: „Azért mondtam ezeket nektek, hogy békességetek legyen énbennem. E világon nyomorúságatok lesz, de bizzatok, én legyőztem a világot” (Jn 16:33, ÚRK). Feltámadása után szintén ezt mondta, amikor ismét megjelent a tanítványoknak: „Békesség nektek” (Jn 20:19, 21, 26, ÚRK).

Ef 2:17-18 szakaszában Pál határozottan kihangsúlyozza, hogy Krisztus békességről szóló üzenete túlmutat földi szolgálata idején. Ő „békességet hirdetett” mind a távolvalóknak (a pogány hívőknek még a megtérésük előtt), mind a közel levőknek (a zsidóknak; vö. Ef 2:11-13). Minden hívő gazdag áldásban részesül ezt a kijelentést elfogadva.

Hogyan tanulhatunk meg mi is a békesség hírmondói lenni ahelyett, hogy viszályok okozói volnánk? Milyen helyzetekben segíthetjük elő a gyógyulást már most?

AZ EGYHÁZ - SZENT TEMPLOM

Ef 2:11-22 részében milyen képvilágot használ Pál arra, hogy jelezze a zsidók és a pogányok egységét az egyházban?

Az Efezusi levél 2. fejezetének áttekintéséből visszaemlékezünk arra, hogy az 1-10. versekig terjedő szakasz tanítása szerint közösségben élünk Jézussal, míg a 11-22. versek az egyházban a többi hívővel való közösségünket tanítják. Krisztus halálának mind függőleges, mind vízszintes értelemben jótékony a hatása, mivel megalapozza az Istennel (Ef 2:1-10) és megszilárdítja az emberekkel való kapcsolatunkat (Ef 2:11-22). A kereszttel által Jézus lerombolta mindazt, ami elválasztotta a pogány hívőket a zsidóktól, így a törvénynek azt a félreértelmezését is, amivel tovább szélesítették a két csoport közti szakadékot (Ef 2:11-18). Jézus ráadásul meg is építette a hívők közül álló csodálatos templomot. A pogányok, akiket egykor kirekesztettek a templom szent helyiségeiben folyó istentiszteletből, immár csatlakozhatnak a zsidó hívőkhöz és ők is új templommá válhatnak. Mindannyian részeivé leszünk Isten egyházának, az Úr szent templomának (Ef 2:19-22), és kiváltságunk, hogy egységben élhetünk Jézussal és a testvéreinkkel Krisztusban.

Pál templomhoz hasonlítja az egyházat Ef 2:19-22 szakaszában. Hogyan viszonyul ez ahhoz, ahogyan azt a következő igeszakaszokban láthatjuk: 1Kor 3:9-17; 2Kor 6:14-7:1; 1Pt 2:4-8?

Az apostol a templom metaforáját alkalmazza az egyházra annak a gondolatnak a kiteljesedéseként, hogy a pogányok is teljes joggal beletartoznak az egyházba. Egykor kirekesztették őket a templomban „Izrael udvarának” istentiszteletéből, most azonban nemcsak bemehetnek, hanem ők maguk is építőköveivé lettek az új templomnak, ami „*a Lélek által Isten hajlékává*” vált (Ef 2:22, ÚRK).

Az újszövetségi írók a templom képével ábrázolják az egyház szentségét, Isten szerepét annak megalapításában és növelésében, illetve az egyházon belüli hívők szolidaritását. A hasonlathoz élettani kifejezések is kapcsolódnak (lásd Ef 2:21, ahol a templom „*növekszik*”), és az építés folyamatát is gyakran hangsúlyozzák (Ef 2:22, „*ti is együtt épültök*”, ÚRK). Az egyház úgy azonosíthatja magát, hogy ők az „*élő Istennek temploma*” (2Kor 6:16), nem csak egy statikus kép.

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

Alaposan tanulmányozzuk át a kérdések bevezetéseként a következő érvelest!

Milyen konkrét helyzetben mutatja be Pál Ef 2:11-22 szakaszában azt, ahogyan a kereszt az emberi kapcsolatokra hatott? Az egyházat közösen alkotó zsidó és görög hívők kapcsolatát nevezi meg. Nyilván fontos számára, hogy megértsék: Isten házanépének tagjaiként egymással megbékélve kell élniük (Ef 2:19). Az apostolnak a levél egészével azonban még tágabb, messzebb ható célja is van. A témája Istennek az a nagy terve, hogy mindent egyesít Krisztusban (Ef 1:9-10) – ebbe pedig beletartozik „minden nemzetség, mennyen és földön” (Ef 3:15).

Fontos még, hogy a hívők egyházban való egységének – amiről kifejezetten szól Ef 2:11-22 szakasza – főbb is célja van, amit Pál Ef 3:10 versében fed fel: „*azért, hogy most az egyház által megismertesse a mennyei fejedelemségekkel és hatalmasságokkal Isten sokféle bölcsességét [amivel az egyházat zsidókból és pogányokból alkotta meg]*” (ÚRK). Amikor a hívők között megvalósul az egység, amit Krisztusnak a kereszten aratott győzelme tesz lehetővé, az azt jelzi, hogy már folyamatban van Isten nagy terve, ami szerint mindent egyesít Krisztusban. A helyreállt kapcsolataik mutatják be, hogy mi a terve Istennek a Krisztusban egyesített világegyetemmel. Tehát jól tesszük, ha az Efezusi levél szövegkörnyezetébe ágyazott részhez, Ef 2:11-22 verseihez fordulunk azért, hogy olyan bibliai elveket találjunk, amelyek egy ma is fontos témát érintenek: a népcsoportok vagy fajok közti kapcsolatokat!

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

- 1) Milyen bibliai elveket kínál Ef 2:11-22 szakasza a nemzetiségi kapcsolatokra vonatkozóan? A határozott, Krisztus-központú megközelítés szerint hogyan viszonyuljanak az egyik nemzetiség tagjai a másikhoz?
- 2) Tekintettel Istennek az egész emberiségre vonatkozó jövőbeli tervére mennyire fontos, hogy az egyházban fel tudjuk oldani a belső viszályokat és a fajok közti konfliktusokat (Ef 1:9-10; 2:11-22)?
- 3) A környezetünkben milyen problémák forrnak a felszín alatt a nemzetiségi csoportok között, amelyeket gyakran figyelmen kívül hagynak? Hogyan tölthet be az egyház pozitív szerepet, alkalmazva Krisztusnak már a kereszten elvégzett egyesítő munkáját? Hogyan vehetjük ki a részünket ebből mi is?

REMÉNYIK SÁNDOR: VÍZVÁLASZTÓ

Ha kegyelmesen úgy tetszik Neked,
Sorsom, vagy Istenem,
Hogy e mostani megpróbáltatásom
Vízválasztó legyen,
Amelynek kopár hegytaraján túl
Eztáni életem új forrása ered:
Legyen, kérlek, e forrás
Mélyebbről fakadó,
Nem magának-való,
Tisztultabb szeretet!
Legyen e tiszta nedv
Felbuzgó munkakedv,
Önzetlenebb erő,
Malmot hajtó patak,
Szolgáló akarat,
Sziklából feltörő!

Ha kegyelmesen úgy tetszik Neked,
Sorsom, vagy Istenem,
Hogy e mostani megpróbáltatásom
Vízválasztó legyen,
Amelyen túljutva egészen más a táj:
Hadd mosolyogjak én azon is, ami fáj,
Azon is, ami e
Világban vaksötét;
Fáklyavivő legyek,
Míg tart e furcsa lét!
Legyek összeszedett,
Szelíden is kemény,
S hogy ne ítéltessem,
Mégse ítéljek én!
Nevessek a világ
Játékai felett,
De ez a nevetés
Legyen egy ölelés,
Amellyel mindenkit
Magamhoz ölelek!

Elmúlik a világ
És játékai is, még kívánsága is;
Szél szórja szét a színes szavakat,
De sorsom lényegének,
De lelkem Istenének
Beszéde megmarad.